

Әдебиеттер

1. Дүниежүзілік туризм ұйымының ресми сайты <https://www.unwto.org/>
2. Горбатов С.А., Факторы развития молодежного туризма // Вестник академи знаний (научный журнал) № 49(2) - 2022 – С.79.
3. Поведение молодых туристов и адаптация туристского предложения / Горный Полнос, 2019. – [Электронныйресурс]. – Режимдоступа: https://pro.auvergnerhonealpes-tourisme.com/wpcontent/uploads/2021/01/Referentiel_Tourisme-des-jeunes.pdf (датаобращения: 16.03.2022).
4. Хамина Н.В. Молодежный туризм: анализ результатов исследования[Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/molodezhnyy-turizm-analiz-rezultatov-issledovaniya/viewer>

Қамидолла Г.Қ., 4 курс (Қарағанды Бөкетов университеті)
Ғылыми жетекші – э.ғ.м., аға оқытушы Айғожин Б.Е.

ӘЛЕМ МЕН ҚАЗАҚСТАННЫҢ КОНТЕЙНЕРЛІК ТАСЫМАЛДАРЫН ТАЛДАУ

Контейнерлік тасымалдау - бұл жүктерді арнайы металл контейнерлерде-контейнерлерде жеткізу. Мұндай контейнерлерді кез-келген жүк көлігімен жеткізуге болады: ұшақ, пойыз, автомобиль немесе кеме.

Жүк контейнерінің көлемі әдетте 20, 40 немесе 45 фут. Сыйымдылықтың оңтайлы мөлшері жүктің өлшемдеріне қарай таңдалады.

Контейнерлерді тиеу, сұрыптау, уақытша сақтау және түсіру мамандандырылған қойма - контейнерлік терминалда жүзеге асырылады.

Әлем бойынша 2020 жыл тарихтағы ең жақсы контейнерлік желілердің бірі болды. Blue Alpha Capital бағалауы бойынша, ең ірі желілік операторлардың, соның ішінде есеп бермейтін компаниялардың таза кірісі 2020 жылдың қорытындысы бойынша сек 15,8 млрд құрады, бұл сектордың алдыңғы бес жылдағы жиынтық пайдасынан екі есе көп (шамамен 7 7 млрд)[1].

Жаһандық контейнерлік тасымалдардың өсу қарқыны бірнеше рет әлемдік экономика мен сауданың өсу қарқынынан асып түседі.

1-сурет. Әлемдік экономиканың, сауданың және контейнерлік тасымалдау, 2012 – 2024 жж[4]

Қазақстан деңгейі бойынша дамыған елдерден айтарлықтай артта қалып отыр, контейнерлеу-жүктерді тасымалдаудың неғұрлым тиімді және үнемді тәсілі.

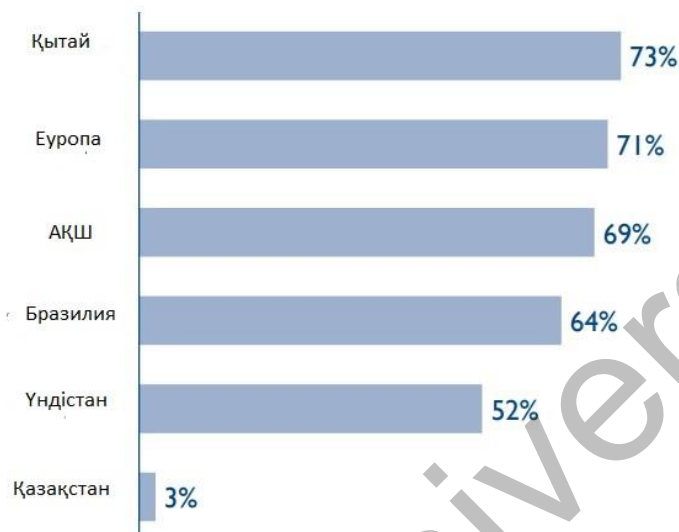
Контейнерлік тасымалдаудың артықшылықтары:

- Жүктерді ауыстырып тиеудің жоғары жылдамдығы көліктің бір түрінен екіншісіне
- Жүктердің жоғары сақталуы
- Арзан тасымалдау, оның ішінде күрделі ауыстырып тиеудің ерекшеліктері және қайта пісіру

-Жүкпен жұмыс істеудің жоғары жылдамдығы,әсіресе артық пісіруді қоспағанда (портта болу уақыты мүмкін 3 есе азаяды)[2]

Қазақстандық жүктерді контейнерлендіру тұрақты өсімді көрсетіп отыр: 2023 жылы экспортқа 3,5 миллион тонна жөнелтілді. Өткен жылы экспорттық жүктерді контейнерлік тасымалдау үлесі жалпы көлемде 5,5% - ға дейін өсті (2022 жылғы 4,3% - бен салыстырғанда). Контейнерлердегі экспорттың өсуі 2022 жылға қарай 30,3% құрады.

Контейнерлеуді дамыту транзиттік және экспорттық тасымалдардың көлемі 4,1 млн TEU дейін Қазақстанға ұлғайтуға мүмкіндік береді.

2-сурет. Қазақстанның басқа елдердің жанында жүк тасымалын контейнерлендіру деңгейі, % [4]

Жүктерді тасымалдау көлемін ұлғайту әлеуетін іске асырудың Қазақстанға осындай артықшылықтары бар:

- Қысқартуға мүмкіндік беретін тиімді географиялық жағдай теңіз тасымалына қатысты тасымалдау мерзімі (мысалы Қытайдың Еуропаға тасымалдау мерзімі теңізде 45-ке қарсы 9-15 күнді құрайды)

- ЕАЭО қалыптастыру, бұл жүктерді тасымалдауды жүзеге асыруға мүмкіндік береді, Азия-Еуропа бағытында ең аз саны бар кедендік тексерулер жүргізу

- Контейнерлік жүктермен жұмыс істеу құзыреттерін дамыту[3].

Әдебиеттер

1. Государственная программа инфраструктурного развития Республики Казахстан на 2020-2025 гг., Нур-Султан, 2019.

2. Стратегический план развития Республики Казахстан до 2025 года, утвержденный Указом Президента Республики Казахстан от 15 февраля 2018 года No 636

3. Резер С.М. Контейнеризация грузовых перевозок [Текст] / С.М. Резер. – М.: ВНИТИРАН. – 2012. – 678 с.

4. Электронды ақпарат <https://stat.gov.kz/>

Канат М.М., 1 курс (Карагандинский университет Букетова)
Научный руководитель – к.э.н., профессор Мамраева Д.Г.

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ БРЕНДА ГОРОДА: ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ

В период глобализации экономика Казахстана не стоит на месте: идет активный поиск новых экономических инструментов и технологий, а также объектами современных